

Силабус курсу

Педагогіка вищої школи Pedagogy of High School

Ступінь вищої освіти – Доктор філософії

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Спеціальність 101 “Екологія”

Освітньо-наукова програма «Екологія та охорона навколишнього середовища»

II. Цикл фундаментальної природничо-наукової підготовки

2.1. Цикл обов’язкові навчальні дисципліни

Рік навчання: II, Семестр: II Кількість кредитів: 3 (90 годин)

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувачка кафедри методології освіти для сталого розвитку

Пустовіт Наталія Афанасіївна

Контактна інформація: natali_eco@ua.fm

Анотація дисципліни

Курс призначений для ознайомлення здобувачів ступеня доктора філософії з основними категоріями, закономірностями, принципами педагогіки вищої школи, оволодіння основами викладацької діяльності.

За результатами навчання студенти матимуть змогу добирати доцільні методи, методичні прийоми, форми здійснення навчальної, виховної роботи зі студентами ЗВО, використовувати методи педагогічної науково-дослідної роботи.

Мета і завдання

Мета курсу - ознайомлення з сутністю та закономірностями навчання та виховання студентів ЗВО; оволодіння елементарними вміннями освітньої та науково-педагогічної діяльності викладача ЗВО.

Результати навчання, методи викладання і форми оцінювання

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
Спілкуватися, у тому числі іноземною мовою, в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування. Розуміти і оперувати основними поняттями педагогіки, основними закономірностями, принципами освітнього процесу у вищій школі. Володіти	Презентація теоретичного матеріалу, обговорення у групі	Поточний контроль

<p>теоретичними знаннями щодо побудови змісту. Характеризувати провідні традиційні та інноваційні форми і методи освітнього процесу в закладах вищої освіти. Застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і еколого-просвітницькій діяльності. Знати основні психологічні характеристики сучасного студентства та основні напрями виховної роботи у ЗВО. Мати уявлення про основи науково-педагогічної діяльності, етапи та методи педагогічного дослідження. Виявляти здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>		
<p>Виявляти оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження; здатність представляти результати власної наукової і науково-педагогічної діяльності. Виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проєктів</p>	<p>Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, обговорення у групі</p>	<p>Поточний контроль.</p>
<p>Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як у усній так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні.</p>	<p>Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, обговорення у групі</p>	<p>Підсумковий контроль</p>

ЗМІСТ КУРСУ

Вступне слово

Заняття з курсу поєднують лекційний виклад, виконання практичних робіт, обговорення в аудиторії, виконання самостійних робіт, проведення проміжних тестів. Значна частина курсу полягає в опануванні слухачами навичок викладача вищої школи із застосуванням сучасних освітніх технологій і засобів комунікації. Програма та методика навчання з курсу націлена на відповідність набутих знань, вмінь та навичок в царині педагогіки вищої школи. Практичні завдання максимально індивідуалізовані. Лекційний матеріал доступний у електронному вигляді. Тестові та індивідуальні завдання доступні у дистанційному форматі.

Тематичний план курсу

№п/п	Вид заняття	Теми занять	Кількість годин Аудиторні/самостійна робота
1	Лекція 1/практична робота/самостійна робота	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна	2/2/10

		<p>Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна. Державні нормативні документи, що регламентують освітній процес у вищій школі.</p> <p>Педагогічний процес та його компоненти. Закономірності педагогічного процесу.</p> <p>Дидактика вищої школи: категорії, принципи, закономірності.</p>	
2	Лекція 2-3 /практична робота/ самостійна робота	<p>Тема 2. Теоретичні основи навчальної діяльності (дидактика вищої школи)</p> <p>Орієнтири розробки змісту і методів освіти у ЗВО.</p> <p>Інтерактивні освітні технології (фронтальні та кооперативні; ігрові, проектні, кейс-метод та інші).</p> <p>Форми організації екологічної освіти; міжнародні еколого-освітні проекти в Україні.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів.</p>	4/8/18
3	Лекція 4/ практична робота/ самостійна робота	<p>Тема 3. Виховання студентів вищої школи</p> <p>Психологічна характеристика сучасного студентства.</p> <p>Основні напрями виховної роботи ЗВО.</p>	2/4/14
4	Лекція 5/практична робота/ самостійна робота	<p>Тема 4. Основи науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Сутність та різновиди педагогічних досліджень.</p> <p>Методологія науково-педагогічних досліджень.</p> <p>Понятійний апарат науково-педагогічних досліджень.</p> <p>Методи науково-педагогічних досліджень.</p>	2/2/18
5	Практичне заняття	Консультація	2

Умови визначення навчального рейтингу

	Вид занять	Кількість занять	Максимум балів за 1 заняття	Максимальна сума балів
1	Поточне тестування (практичні заняття)	4	5	20
2	Семінар (доповідь)	1	20	20
3	Семінар (творча презентація)	1	15	15
4	Індивідуальне дослідницьке завдання	1	15	15
5	Залік (тест)	1	30	30
	Разом			100

Вимоги і критерії оцінювання

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Семінар (доповідь)	16-20	Виконано з незначними порушеннями або у відповідності до всіх вимог
	11-15	Виконано частково, потребувало уточнень та доопрацювання, або з порушенням термінів
	0-10	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені
	0	Не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Семінар (презентація)	11-15	Виконано з незначними порушеннями або у відповідності до всіх вимог
	6-10	Виконано частково, потребувало уточнень та доопрацювання, або з порушенням термінів
	1-5	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені
	0	Не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Індивідуальне дослідницьке завдання	11-15	Завдання відповідає тематиці семінару, виконано максимально повно та у вказані терміни. Студент демонструє належний рівень знань і розуміння теми, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення. Роботу оформлено відповідно до вимог.

	6-10	Індивідуальне завдання виконано частково та потребувало доопрацювання. Бракує аналітичної складової.
	1-5	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені. Роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить неточності та/або необґрунтовані судження.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Поточне тестування	1-5	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал
Залікове тестування	1-30	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ECTS

Шкала оцінювання студентів

За шкалою академії	За національною шкалою		За шкалою ECTS
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
85 – 89	Добре		B (дуже добре)
75-84			C (добре)
70-74	Задовільно		D (задовільно)
60-69		E (достатньо)	
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно - з можливістю повторного складання)
1-34			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до іспиту) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 30 балів) здобувач зобов’язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії здобувач може обрати повторне вивчення дисципліни.

Політика доброчесності

Всі завдання курсу є самостійно виконаною працею. Роботи скопійовані шляхом копіювання, перенесення оригінальних текстів без посилання на джерела, або компонування тексту з готових блоків оригінальних джерел буде оцінено «незадовільно». Всі роботи перевіряються на плагіат. Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти» ДЗ «Державна екологічна

академія післядипломної освіти та управління» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) - Режим доступу:

<https://dea.edu.ua/img/source/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-10.03.2020.pdf>

Літературні джерела

1. Алексюк Л. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання / Л. М. Алексюк / [Навч. посібник]. – К.: ІСДО, 1993. – 223 с.
2. Арыдин В. М. Учебная деятельность студентов / В. М. Арыдин, Г. А. Атанов / [Справочное пособие для абитуриентов, студентов, молодых преподавателей]. – Донецк: «ЕАИ-пресс», 2000. – 80 с.
3. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посіб. авт.–уклад.: О.Пометун, Л.Пироженко. – К.: А.П.Н.; 2002 - 136 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / А.І. Кузьмінський, [2-е вид, стереотипне]. – К.: Знання, 2011. – 486 с.
5. Лекції з педагогіки вищої школи: навчальний посібник / За ред. В.І.Лозової. – Харків: «ОВС», 2006. – 496 с.
6. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / О. М. Пехота, А. З. Кітченко, О. М. Любарська та ін.; За заг. ред. О. М. Пехоти. – К.: А. С. К, 2001. – 256 с.
7. Педагогіка: баз. підручн. для студ. вищ. навч. закладів II-IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І.Ф.Прокопенка. – Харків: Фоліо, 2015. – 572 с.
8. Педагогіка вищої школи / [В.П.Андрущенко, І.Д.Бех, І.С.Волощук та ін.]; за ред. В.Г.Кременя, В.П.Андрущенко, В.І.Лугового. – К.: Педагогічна думка. – 2009. – 256 с.
9. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.
10. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – 2-ге вид., доп. — К. : Академвидав, 2010. – 456 с.

Довідкові джерела

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. – Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
2. Екологічна енциклопедія: У 3 т. /Редколегія: А.В.Толстоухов (головний редактор) та ін. У 3-х томах – К.: ТОВ „Центр екологічної освіти та інформації”, 2006.
3. Українська екологічна енциклопедія / За ред. Р.Дяківа. Друге видання. К.: ТЗОВ „Книгодрук”, 2006. - 808 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/> – нормативно-правова база Міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не

більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема, із використанням мобільних пристроїв).

- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.